

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲)		ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تعداد صفحه: یک	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۳/۱۹
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت خردمند		۱۳۹۳	مرکزستجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
راهنمای تصحیح در یک صفحه			
ردیف			
۱	الف: ص	ب: غ	ج: ص
۲	الف: هفتاد حج (۲۵)	ب: عبادت (۲۵)	ج: ملکه (۲۵)
۳	۱	هر مورد ۲۵ / جمما (۱) نمره	۱
۴	۲	جمعا ۲ نمره	۲
۵	۳	الف: آنچه سریع الزوال و زودگذر است (۲۵) ب: عبارت است از علم چگونه زیستن (۲۵) ج: روش عرفای زیرا موضوع مباحث اخلاقی خود را انسان سالک قرار داده است . (۵) د: مزین کردن جان خود بصفات الهی (۵)	۳
۶	۴	زیرا اولا سوء خلق گناه نابخشودنی است (۵) ثانیا همه‌ی نیکی‌ها و حسنات انسان را فاسد و تباہ می‌کند (۵) ثالثا اگر مرتكب گناهی شده است و بخواهد از آن گناه توبه نماید تا زمانی که این صفت تا پسند در او وجود داشته باشد توبه اش پذیرفته نیست زیرا توبه پیشیمانی از گناه است و فرض این است که او هنوز در بدترین گناه (سوء خلق) غوطه ور بوده و باطن جانش در پلیدی به سر می‌برد . (۵)	۴
۷	۵	زیرا بوسیله‌ی این علم است که راه تهذیب نفس که از بر جسته ترین صفات انسانی است مشخص شده و بدین وسیله است که انسان خاکی ، ملکوتی و موجود این سوئی ، آن سوئی می‌گردد و خلاصه این علم اخلاق است که انسان را از حرمان وصال و هجران فرق نجات داده و در رسیدن به مقام "قناة فی الله و بقاء بالله" رهنمون می‌گردد . (۱)	۵
۸	۶	انسان دارای دو من است یک من سفلی دوم من علوی (۲۵) من سفلی به جنبه حیوانیت او مرتبط است (۲۵) و من علوی به جنبه انسانیت او ارتباط دارد (۲۵) و آن نوع از دوست داشتن ها و دوست نداشتن ها که با من علوی مرتبط است به اخلاق مرتبط می‌باشد و اموری از قبیل درستی ، احسان و به من علوی مرتبط می‌باشد . (۷۵)	۶
۹	۷	باعث خجالت و تحفیر سائل شود (۵) و هرگاه سائل بفهمد آن احسان از ناحیه شما به ایشان رسیده شرمنده شود . (۵)	۷
۱۰	۸	در اخلاق دینی قوام یک عمل و ارزشمندی آن به نیت بوده (۵) و لی در اخلاق انتفاعی نیت و پاکی ضمیر مطرح نیست (۲۵) فقط رفتار ظاهری با مردم است (۲۵)	۸
۱۱	۹	فعالیت‌های آگاهانه ناشی از اندیشه خوب و بد (۲۵) نشانه آزادی انسان بوده و اختصاص به انسان دارد (۲۵)	۹
۱۲	۱۰	زیرا لذت انسان در هنگام دست یافتن به مطلوب است (۵) بالاترین و پر ارج ترین مطلوب انسان همان سعادت ابدی و کمال حقیقی است (۵)	۱۰
۱۳	۱۱	خیر ، قرب خود نیز در جاتی داردمقام قریبی که برای پیامبر (ص) هست برای سایر انبیاء نیست ، خود اولیاء الهی هم مراتبی دارند برخی مقرب ترند و کمال هر کس به مقدار قرب اوست . (۵)	۱۱
۱۴	۱۲	مال در بینش الهی اولا وسیله‌ی از امایش و امتحان برای ثروتمدان است نه وسیله‌ی فخر و مبهات (۵) ثانیا مال و ثروت نه تنها کمال نیست بلکه ممکن است مایه‌ی شقاوت و بدیختن انسان گردد (۵)، ثالثا نه ثروت ثروتمند نشانه‌ی کمال و محبویت او نزد خداست و نه فقر فقیر نشانه‌ی مبغوضیت و نقص ، بلکه فقر و غنی دارانی و نداری هر دو وسیله‌ی امتحان است . (۵)	۱۲
۱۵	۱۳	مرد برتر آن است که از نیک و بد برتر باشد ، عزم و اراده داشته و قید و بند تکلیف ولو نفس را بگسلاند غیر پرستی چیست؟ مرد برتر آنست که نیزمند باشدو نیزمند زندگی کند و هواها و تمایلات خود را برآورده نماید ، خوش باشد و خود را خواجه و خداوند دیگران بداند، هر مانع که برای خواجهی در پیش بباید از میان بردارد و از خطر نهارسد و از جنگ و جدال نترسد . (۱)	۱۳
۱۶	۱۴	زیرا می‌باییم که چه بسا افرادی که از نظر علمی از جایگاه خاصی برخوردار بوده ولی در مقام عمل بسیار عقب افتاده اند و حتی گاهی شخص در علم اخلاق کتاب نوشته و آن را نیز تدریس می‌کند ولی خود در مقام عمل از اخلاق الهی برخوردار نیست چنانکه در قرآن و احادیث نیز نمونه‌هایی از این قبیل بیان شده است . (۱)	۱۴
۱۷	۱۵	پست و مقام در صورتی کمال محسوب می‌شود که به عنوان یک تکلیف و وظیفه به حساب اید و این مقامات با امانتی است که اگر بدون خیانت به مقصد برسد برای صاحب آن مقام وسیله‌ی کمال (۲۵) و اگر به خوبی از عهده‌ی آن امانت الهی بر نیاید نه تنها کمال نبوده بلکه باعث شقاوت و بدیختن است . (۲۵)	۱۵
۱۸	۱۶	منظور ترک دنیا و زهد نیست (۵) بلکه منظور دل نیستن به دنیاست و پایبند نشدن به آنهاست . (۵)	۱۶
۱۹	۱۷	تهدیب ظاهر با انجام واجبات و ترک محramat (۲۵) تحلیله نام دارد (۲۵)	۱۷
۲۰	۱۸	۱-محو ناظر بر توحید افعالی است (۲۵) سالک خود را فانی در فعل خدا می‌داند . (۲۵) ۲- طمس ناظر بر توحید صفاتی است (۲۵) سالک همه صفات جمیله خود را فانی در حق می‌بیند . (۲۵) ۳- محق ناظر بر توحید ذاتی است (۲۵) یعنی سالک ذات خود را فانی در ذات حق می‌بیند . (۲۵)	۱۸